

ADIM ADIM HÜRRİYET

Bir kafes... Kafesin tahta parmaklıklarına yaslanmış yüzlerce kirli el. Parmakların ardında titreyen kollar, uyuşmuş bedenler. Karışmış saçlar. Saçların diplerinde engellenmiş düşünceler, fikirler, itirazlar... Kuru dudaklarda sıkı mühürler, konuşmak mümkün değil. Omuzlarda bir baskı, kıpırdamak mümkün değil. İnsanı kör eden bir karanlık, sağır eden bir sessizlik ve üşüten bir hissiyatsızlık. Kafesi avucuna almış tek bir kol. Güçlü, kendinden emin ve kimseye bir şeyi sorgulatmayan bir anlayış. Monarşi.

Kafesin kilidine yıllarca yaklaşan olmadı. Ne zorla kırmaya çalıştılar kilidi, ne anahtarını aradılar; ne kafesi avuçlayan ellere vurmaya, ne de parmaklıkları genişletmeye uğraştılar. Ama öyle bir güneş doğdu Samsun'a 1919'da. Gözlerinin mavisi, kaşlarının kalınlığı, burnundan ağzına doğru uzanan derin çizgi, ince dudakları, bütün bunların ardındaki merhameti ve en başında da aklıyla farklı. Neydi onu başkalarından ayıran? O öyle bir güneşti ki kafesin parmaklıklarından yavaş yavaş sızdı aydınlığı. Sonra da kafesi söküp attı halkın üstünden. Daha sonra Sivas'ta inledi gür sesi bağımsızlık için: "Ya istiklal, ya ölüm!" dedi Mustafa Kemal.

Gökyüzüne kavuşan bir halk vardı geride. Meraklı gözler, ne yapacağını bilemez bakışlar, hafiflemiş bedenler ve kafalardaki soru işaretleri. Güneş ışıkları önce halka yansıdı. Kafalarındaki her bir farklı düşünceyi zincirlerinden kurtardı, zincirlerin etrafına zorla konulmuş kalıp sözleri kırdı. Fikirlerin dudaklardan dökülmesine izin verdi. Düşüncelerinin arkasında durmayı, vicdan azabı duymadan, özgürce konuşmayı sağladı. Fikrinden utanmamayı, sesi titremeden savunmayı, azimli ve kararlı olmayı öğretti Mustafa Kemal hem bedenen, hem vicdanen, hem de düşüncelerimizde. Halkı bunlarla aydınlattı güneş Ankara'da, 29 Ekim'de. Hoş geldi Cumhuriyet.

Ardından da kadınla erkek bir oldu, aynı seviyede, aynı statüde, aynı haklara sahip. Daha sonra kadın dilediği gibi giyindi, saçlarını omuzlarına saldı. Toplumda erkekler yan yana rol adı. Sanayide, ekonomide, ticarete, hukukta dev adımlar atıldı. Türk halkı adım adım özgürleşti, çağdaşlaştı.

Doksan altı yıl oldu Türk halkının düşünceleri bedeninden dışarıya çıkmalı. Nesiller geçti üzerinden. Onlarca parti, yüzlerce söz, binlerce düşünce, düşüncelerinin altında milyonlarca farklı anlam. Hepsinin tek bir ortak noktası vardı: Hürriyet. Cumhuriyet, hürriyetti. Tıpkı Mustafa Kemal'in dudaklarından döküldüğü gibi: "Cumhuriyet, fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller ister."